2026/1876

28.7.2026

RÅDETS BESLUT (Gusp) 2026/1876

av den 23 juli 2026

om utnämning av Europeiska unionens särskilda representant för Sahel

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionen, särskilt artikel 33 jämförd med artikel 31.2,

med beaktande av förslaget från unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, och

av följande skäl:

(1) Den 18 mars 2013 enades rådet om att utnämna Europeiska unionens särskilda representant (*den särskilda representanten*) för Sahel.

(2) Den 19 november 2024 antog rådet beslut (Gusp) 2024/2905 ([1]) genom vilket João CRAVINHO utnämndes till särskild representant för Sahel. Den särskilda representantens uppdrag löper ut den 31 augusti 2026.

(3) En särskild representant för Sahel bör utnämnas för en period om 12 månader.

(4) Den särskilda representanten kommer att genomföra uppdraget under omständigheter som kan komma att förvärras och hindra uppnåendet av de mål för unionens yttre åtgärder som anges i artikel 21 i fördraget.

(5) Det är nödvändigt att säkerställa ett enhetligt och effektivt engagemang från unionens sida i Sahel, inbegripet genom utnämning av en ny särskild representant som ska leda den politiska dialogen, samordningen och genomförandet av unionens förnyade strategi för Sahelregionen, med beaktande av medlemsstaternas synpunkter.

(6) Det är viktigt att upprätthålla dynamiken i unionens åtgärder, inbegripet genom rådets slutsatser om Sahel, samtidigt som det pågående genomförandet av unionens förnyade strategi för Sahel fortsätter, med beaktande av medlemsstaternas synpunkter.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Europeiska unionens särskilda representant

1. Birgitte MARKUSSEN utnämns härmed till Europeiska unionens särskilda representant (*den särskilda representanten*) för Sahel för perioden 1 september 2026–31 augusti 2027. Rådet får, på grundval av en bedömning av kommittén för utrikes- och säkerhetspolitik (Kusp) och på förslag från unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik (den höga representanten), besluta att den särskilda representantens uppdrag (*uppdraget*) ska förlängas eller avslutas tidigare.

2. Inom ramen för uppdraget avses med Sahel-regionen Burkina Faso, Tchad, Mali, Mauretanien och Niger. Den särskilda representanten ska också, när så är lämpligt, föra en dialog med länderna vid Tchadsjöns bäcken och andra länder och regionala eller internationella organ utanför Sahel, inklusive i Maghreb och vid Guineabukten, och särskilt med de grannländer som är berörda av dynamiken i Sahel.

([1]) Rådets beslut (Gusp) 2024/2905 av den 18 november 2024 om utnämning av Europeiska unionens särskilda representant för Sahel (EUT L, 2024/2905, 19.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/2905/oj).

Artikel 2

Politiska mål

1. På grundval av de politiska målen för Europeiska unionens integrerade strategi i Sahel som antogs genom rådets slutsatser av den 16 april 2021, anpassningen av unionens strategi för Sahelregionen som diskuterades vid mötet i rådet (utrikes frågor) den 11 december 2023 och den 19 februari 2024 samt unionens förnyade strategi för Sahelregionen enligt utrikesrådets godkännande av den 20 november 2025, med beaktning av medlemsstaternas synpunkter, ska uppdraget vara att aktivt bidra till och prioritera regionala och internationella insatser för att uppnå varaktig fred, säkerhet, stabilitet och hållbar utveckling i regionen. Den särskilda representanten ska dessutom sträva efter att förbättra kvaliteten på, inverkan av och synligheten för unionens mångfasetterade engagemang i Sahel och främja universella värden och unionens intressen. I enlighet med rådets riktlinjer ska den särskilda representanten bistå den höga representanten vid genomförandet av unionens förnyade strategi för Sahelregionen, med tanke på den ökande risken för osäkerhet och instabilitet i regionen.

2. Den särskilda representanten ska bidra till att utveckla och genomföra unionens insatser i regionen, i enlighet med internationell rätt, inbegripet respekt för territoriell integritet på ett integrerat sätt ,inbegripet på områdena politik, säkerhet och utveckling, och samordna alla relevanta instrument och aktörer för unionens åtgärder. Den särskilda representanten ska bidra till att fördjupa unionens samarbete och samordningsinsatser tillsammans med nationella, regionala och internationella mekanismer.

3. Den särskilda representanten ska agera i nära samarbete och samordning med rådet, kommissionen, Europeiska utrikestjänsten (*utrikestjänsten*), unionens delegationer, medlemsstaterna och andra relevanta aktörer, särskilt Förenta nationerna (FN) och afrikanska organisationer, särskilt Afrikanska unionen (AU) och Västafrikanska staters ekonomiska gemenskap (Ecowas).

Artikel 3

Uppdrag

1. För att uppnå de politiska mål som anges i artikel 2 ska uppdraget vara att

a) aktivt bidra till genomförandet av unionens förnyade strategi för Sahelregionen, när så är lämpligt, och med beaktande av medlemsstaternas synpunkter, samt samordna och vidareutveckla unionens integrerade hållning i regionen, i syfte att förbättra den övergripande samstämmigheten och effektiviteten i unionens åtgärder i Sahel samt stödja effektiv strategisk kommunikation,

b) föra en dialog, inbegripet genom skytteldiplomati och politisk utåtriktad verksamhet på hög nivå med regeringar och regionala organisationer samt genom fredsavtal och internationella initiativ för medling och konfliktlösning, med alla berörda aktörer i regionen, inbegripet internationella organisationer, kvinnor, ungdomar, det civila samhället och diasporagrupper samt länderna i Maghreb, Västafrika och Tchadsjöns bäcken, i syfte att främja unionens mål och intressen och bidra till en bättre förståelse och en positiv bild av unionens roll i Sahel och dess omedelbara närhet,

c) företräda EU och främja unionens intressen och synlighet i relevanta regionala och internationella forum och alla andra processer som är relevanta för stabiliteten i regionen,

d) underlätta fullständigt samordnade och integrerade unionsåtgärder i regionen med stöd av alla relevanta instrument, inbegripet utvecklingssamarbetet, den europeiska fredsfaciliteten och medlemsstaternas åtgärder och unionens stöd till krishantering och konfliktförebyggande genom unionens åtgärder inom den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken (GSFP) samt regionala och nationella stabiliseringsinsatser, inbegripet sådana som rör reform av säkerhetssektorn och avväpning, demobilisering och återanpassning av före detta kombattanter samt kulturarvet i konflikter och kriser,

e) upprätthålla ett nära samarbete med FN, särskilt generalsekreterarens särskilda representant för Västafrika och Sahel, AU och dess särskilda representant för Mali och Sahel, Ecowas, kommissionen för Tchadsjöns bäcken och andra ledande nationella, regionala och internationella aktörer, inklusive andra särskilda sändebud för Sahel,

f) nära följa, analysera och rapportera om följderna av instabilitetens grundorsaker och de långsiktiga utvecklingstendenserna i regionen, inbegripet klimatförändringar, förlust av biologisk mångfald, pastoralism, livsmedelsosäkerhet och tillgång till naturresurser, särskilt land och vatten, och främja hållbar förvaltning av och samarbete om naturresurser för att förstärka stabiliteten samt stödja insatser för att begränsa spridningen av instabilitet, varvid särskild uppmärksamhet ska ägnas åt de regioner som är mest utsatta och åt regionala initiativ för att underlätta gränsöverskridande samarbete i detta avseende, inbegripet mellan västafrikanska kuststater och Sahelstater,

g) nära följa andra regionala och gränsöverskridande dimensioner av de utmaningar regionen står inför, inbegripet terrorism, radikalisering, organiserad brottslighet, hybrid- och cyberhot, vapensmuggling, människohandel och människosmuggling, olaglig narkotikahandel, bristande maritim säkerhet, flykting- och migrationsflöden och därmed sammanhängande olagliga finansiella flöden,

h) nära följa de humanitära, politiska, säkerhetsmässiga och utvecklingsmässiga konsekvenserna av omfattande flykting- och migrationsflöden, inbegripet internflyktingar, och vid behov föra dialoger om migration med relevanta myndigheter och aktörer och bidra mer generellt till unionens politik om migration och flyktingar med avseende på regionen, i enlighet med unionens mål och intressen, i syfte att främja ett givande samarbete i fråga om migration med ett övergripande tillvägagångssätt som inbegriper hela rutten,

i) bidra till att genomföra relevanta rådsslutsatser om förebyggande och bekämpning av terrorism och våldsbejakande extremism, upprätthålla regelbunden politisk kontakt på hög nivå med de länder som är berörda av terrorism och internationell organiserad brottslighet och säkerställa unionens nyckelroll i insatserna för att bekämpa terrorism och internationell organiserad brottslighet,

j) nära följa de politiska, säkerhetsmässiga och utvecklingsmässiga konsekvenserna av humanitära kriser i regionen, med beaktande av kopplingen mellan fredssamarbete, humanitärt arbete och utvecklingssamarbete,

k) bidra, i samarbete med Europeiska unionens särskilda representant för mänskliga rättigheter, till genomförandet av unionens människorättspolitik i regionen i linje med unionens handlingsplan för mänskliga rättigheter och demokrati, unionens riktlinjer om mänskliga rättigheter, särskilt unionens riktlinjer om barn och väpnad konflikt samt om våld mot kvinnor och kampen mot alla former av diskriminering mot kvinnor, och unionens politik för kvinnor, fred och säkerhet, främja integration och jämställdhet i statsbyggandeprocessen i enlighet med FN:s säkerhetsråds resolution 1325 (2000) och efterföljande resolutioner om kvinnor, fred och säkerhet, inbegripet resolution 2242 (2015), och stödja genomförandet av FN:s säkerhetsråds resolution 2250 (2015) om ungdomar, fred och säkerhet,

l) fortsätta att observera rättsväsendet som helhet och mekanismer för ansvarsutkrävande som kan användas för att bekämpa straffrihet, inbegripet ett utarbetande av rekommendationer, upprätthållande av regelbundna kontakter med de relevanta myndigheterna i regionen, med Internationella brottmålsdomstolens åklagarmyndighet och med kontoret för FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter samt kontakter med människorättsförsvarare och människorättsobservatörer i regionen,

m) fördjupa unionens kunskaper om lokala förväntningar och lokala sammanhang genom täta kontakter i regionen, också med lokala aktörer, på grundval av en grundlig och kontinuerlig analys av situationen underlätta diskussioner och bidra till tidiga insatser, anpassning och till EU:s strategiska och långsiktiga vision för Sahel.

2. För fullgörandet av sitt uppdrag ska den särskilda representanten bland annat

a) vid behov ge råd och rapportera om utformningen av unionens ståndpunkter i regionala och internationella forum, proaktivt verka för diplomatiska kontakter och åtgärder som stärker unionens integrerade strategi i fråga om Sahel,

b) bidra till att upprätthålla en överblick över unionens alla verksamheter och nära samarbeta med relevanta unionsdelegationer och med medlemsstaterna.

Artikel 4

Genomförande av uppdraget

1. Den särskilda representanten ska under ledning av den höga representanten ansvara för uppdragets genomförande.

2. Kusp ska upprätthålla en privilegierad förbindelse med den särskilda representanten och vara dennes främsta kontaktpunkt med rådet. Kusp ska, utan att det påverkar den höga representantens befogenheter, ge den särskilda representanten strategisk och politisk vägledning inom ramen för uppdraget.

3. Den särskilda representanten ska samarbeta och nära samordna sitt arbete med relevanta avdelningar inom utrikestjänsten.

Artikel 5

Finansiering

1. Det finansiella referensbelopp som är avsett att täcka utgifterna i samband med uppdraget (*utgifterna*) för perioden 1 september 2026–31 augusti 2027 ska vara 1 788 249,05 EUR.

2. Utgifterna ska förvaltas i enlighet med de förfaranden och regler som gäller för unionens allmänna budget.

3. Förvaltningen av utgifterna ska regleras genom ett avtal mellan den särskilda representanten och kommissionen. Den särskilda representanten ska ansvara för utgifterna inför kommissionen.

Artikel 6

Inrättande och sammansättning av den särskilda representantens stab

1. Inom ramen för uppdraget och de ekonomiska medel som ställts till förfogande ska den särskilda representanten ansvara för inrättandet av en stab. Den särskilda representantens stab ska besitta den expertis inom specifika politiska frågor som uppdraget kräver. Den särskilda representanten ska utan dröjsmål informera rådet och kommissionen sammansättningen av den särskilda representantens stab.

2. Medlemsstaterna, unionsinstitutionerna och utrikestjänsten får föreslå att personal ska utstationeras för att arbeta tillsammans med den särskilda representantens stab. Lönen till sådan utstationerad personal ska betalas av den utstationerande medlemsstaten, av den berörda unionsinstitutionen eller av utrikestjänsten, beroende på vad som är tillämpligt. Experter som medlemsstaterna utstationerar vid unionsinstitutioner eller utrikestjänsten får också utstationeras för att arbeta i den särskilda representantens stab. Internationell kontraktsanställd personal ska vara medborgare i en medlemsstat.

3. All utstationerad personal ska lyda administrativt under den utstationerande medlemsstaten, den berörda unionsinstitutionen eller utrikestjänsten och ska utföra sina uppgifter och agera på ett sätt som gagnar uppdraget.

4. Den särskilda representantens personal ska samlokaliseras med berörda avdelningar inom utrikestjänsten eller berörda EU-delegationer för att säkerställa samstämmighet och enhetlighet i respektive verksamheter.

Artikel 7

Privilegier och immunitet för den särskilda representanten och personerna i EU:s särskilda representants stab

Privilegier, immunitet och ytterligare garantier med avseende på den särskilda representanten och den särskilda representantens stab som är nödvändiga för att uppdraget utan hinder ska kunna fullföljas, ska överenskommas med värdländerna på lämpligt sätt. Medlemsstaterna och utrikestjänsten ska lämna allt stöd som behövs för detta.

Artikel 8

Säkerheten för säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter

Den särskilda representanten och medlemmarna av dennes stab ska respektera de principer och miniminormer för säkerhet som fastställs i rådets beslut 2013/488/EU ([2]).

Artikel 9

Tillgång till information och logistiskt stöd

1. Medlemsstaterna, kommissionen, utrikestjänsten och rådets generalsekretariat ska säkerställa att den särskilda representanten får tillgång till all relevant information.

2. Unionens delegationer i regionen och medlemsstaterna ska, alltefter omständigheterna, tillhandahålla logistiskt stöd till EU:s särskilda representant och den särskilda representantens stab.

Artikel 10

Säkerhet

I enlighet med unionens säkerhetsstrategi för personal som utstationeras utanför unionen i en operativ kapacitet enligt avdelning V i fördraget, ska den särskilda representanten, i överensstämmelse med uppdraget och på grundval av säkerhetssituationen i ansvarsområdet, vidta alla åtgärder som rimligen kan genomföras för säkerheten för all personal som lyder direkt under den särskilda representanten, särskilt genom att

a) upprätta en specifik säkerhetsplan på grundval av vägledning från utrikestjänsten, inbegripet specifika fysiska, organisatoriska och förfarandemässiga säkerhetsåtgärder, med anvisningar för säker personalförflyttning till och inom ansvarsområdet samt hantering av säkerhetstillbud, och genom att upprätta en beredskaps- och evakueringsplan,

b) säkerställa att all personal som utstationeras utanför unionen är högriskförsäkrad i enlighet med vad som krävs för förhållandena i ansvarsområdet,

c) säkerställa att all personal som ska utstationeras utanför unionen, inbegripet lokalt kontraktsanställd personal, genomgår lämplig säkerhetsutbildning före eller vid ankomsten till ansvarsområdet, grundad på den riskklassificering som utrikestjänsten tilldelat det området,

d) säkerställa att alla överenskomna rekommendationer som görs i samband med regelbundna säkerhetsbedömningar genomförs samt skriftligen rapportera till den höga representanten, rådet och kommissionen om genomförandet av dessa rekommendationer och om andra säkerhetsfrågor inom ramen för de regelbundna lägesrapporterna och den slutliga övergripande rapport om genomförandet av uppdraget som avses i artikel 15.

([2]) Rådets beslut 2013/488/EU av den 23 september 2013 om säkerhetsbestämmelser för skydd av säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter (EUT L 274, 15.10.2013, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2013/488/oj).

Artikel 11

Rapportering

EU:s särskilda representant ska regelbundet lämna rapporter till den höga representanten. EU:s särskilda representant ska rapportera regelbundet till Kusp och vid behov till andra av rådets förberedande organ. Regelbundna rapporter ska spridas via Coreu-nätet. Den särskilda representanten ska avge rapporter till rådet (utrikes frågor). I enlighet med artikel 36 i fördraget får den särskilda representanten medverka när Europaparlamentet informeras.

Artikel 12

Tillgång till handlingar och uppgiftsskydd

1. Den särskilda representanten ska tillämpa bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1049/2001 ([3]) samt de genomförandebestämmelser som fastställs i beslutet av unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik av den 6 mars 2025 ([4]).

2. EU:s särskilda representant ska skydda enskilda personer med avseende på behandlingen av deras personuppgifter i enlighet med reglerna i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725 ([5]) och de relevanta tillämpningsföreskrifter som antas av den höga representanten.

Artikel 13

Samordning

1. Inom ramen för unionens förnyade strategi för Sahelregionen ska den särskilda representanten bidra till enhetlighet, konsekvens och effektivitet i unionens åtgärder och bidra till att säkerställa att alla unionens instrument och medlemsstaternas insatser tillämpas eller genomförs samstämmigt, i syfte att uppnå unionens politiska mål. Den särskilda representanten eftersträva regelbundna kontakter med medlemsstaterna. Den särskilda representantens verksamhet ska samordnas med den verksamhet som bedrivs av utrikestjänsten, unionens delegationer och kommissionen samt med den verksamhet som bedrivs av andra särskilda representanter som är verksamma i regionen. Den särskilda representanten ska regelbundet lämna information till utrikestjänsten, unionens delegationer och medlemsstaternas beskickningar i regionen.

2. På fältet ska den särskilda representanten upprätthålla nära kontakter med de berörda cheferna för medlemsstaternas beskickningar, cheferna för unionens delegationer och cheferna för GSFP-uppdrag. De ska på bästa sätt bistå den särskilda representanten vid genomförandet av uppdraget. Den särskilda representanten ska i nära samordning med berörda unionsdelegationer ge uppdragschefen för Eucap Sahel Mali lokal politisk vägledning. Den särskilda representanten och den civila operationschefen ska vid behov samråda. Den särskilda representanten ska även upprätta förbindelser med andra internationella och regionala aktörer på fältet.

Artikel 14

Delegering av rättigheter och skyldigheter

För att säkerställa respekten för de rättsliga åtaganden som tidigare särskilda representanter för Sahel gjort med avseende på sina stabsmedlemmar, upphandling av arbeten, varor eller tjänster samt hyra av mark, byggnader eller annan fast egendom ska den särskilda representanten efterträda och överta rättigheterna och skyldigheterna för sådana tidigare särskilda representanter, med undantag för skyldigheter som härrör från allvarliga fel för vilka sådana tidigare särskilda representanter ska förbli ensamt ansvariga.

([3]) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1049/2001 av den 30 maj 2001 om allmänhetens tillgång till Europaparlamentets, rådets och kommissionens handlingar (EGT L 145, 31.5.2001, s. 43, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2001/1049/oj).

([4]) Beslut av unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik av den 6 mars 2025 om bestämmelser om behandlingen av begäranden om allmänhetens tillgång till handlingar som innehas av EU:s särskilda representanter (EUT L, C/2025/1951, 31.3.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1951/oj).

([5]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725 av den 23 oktober 2018 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter som utförs av unionens institutioner, organ och byråer och om det fria flödet av sådana uppgifter samt om upphävande av förordning (EG) nr 45/2001 och beslut nr 1247/2002/EG (EUT L 295, 21.11.2018, s. 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

Artikel 15

Översyn

Genomförandet av detta beslut och dess samstämmighet med andra insatser från unionens sida i regionen ska ses över regelbundet. Den särskilda representanten ska förelägga den höga representanten, rådet och kommissionen regelbundna lägesrapporter och en slutlig övergripande rapport om genomförandet av uppdraget senast den 31 maj 2027.

Artikel 16

Ikraftträdande

Detta beslut träder i kraft samma dag som det antas.

Utfärdat i Bryssel den 23 juli 2026.

På rådets vägnar

T. BYRNE

Ordförande